

Terminologi rörande hiv

Av: Hiv-Sverige

Uppdaterad: 2015-12-22

Stigmasänkande terminologi

Begrepp som *hivsmittad*, *hivinfekterad*, *hivbärare* och ord som smitta är väldigt laddade när man pratar eller skriver om hiv. Dessa kan upplevas som nedsättande och förolämpande av personer som lever med hiv. Framförallt eftersom orden har så stark association till den rädsla som fanns när hiv upptäcktes på 80-talet. Därför har vi inom vår organisation tagit fram en stigmasänkande terminologi på svenska som är baserad på FN-organet UNAIDS Terminology Guidelines från 2015.

Personer som lever med hiv

Personer som lever med hiv eller på engelska People Living with HIV som båda förkortas PLHIV är ett vedertaget uttryck internationellt för benämning av personer som har sjukdomen hiv. När man pratar eller skriver om personer som har sjukdomen hiv rekommenderas att man använder uttrycket *personer som lever med hiv* då det är neutralt och betonar att ingen är sin sjukdom, utan lever med den.

Hivpositiv

En person som lever med hiv väljer själv hur hen vill benämna sig själv. Inom vår organisation är användning av begreppet hivpositiv reserverat enbart för personer som lever med hiv. Andra rekommenderas att använda uttrycket *Personer som lever med hiv* (PLHIV).

Svensk stavning

I bland annat engelskan är hiv och aids förkortningar, därför ser man dessa ord skrivna med versaler, HIV, AIDS, i utländsk text. Men i svenskan är dessa dock egna ord och inte förkortningar. De ska skrivas med små bokstäver inne i en mening, med stor första bokstav i början på en mening och ord med hiv blir sammansatta ord utan bindestreck. Samma sak gäller för ordet aids.

Exempel:

- **hivpositiv**, inte HIV-positiv eller hiv-positiv,
- **hivtest**, inte HIV-test eller hiv-test.
- **aidsdiagnos**, inte AIDS-diagnos eller aids-diagnos.
- **aidssjuk**, inte AIDS-sjuk eller aids-sjuk.

Benämning av hiv och aids

Ett av de vanligaste misstagen många gör, är att man skriver eller talar om "hiv/aids". Vi anser att denna terminologi inte är lämplig då hiv och aids inte är samma sak och att i de flesta fall bör de två termerna inte användas tillsammans då man blandar ihop dem. Vi rekommenderar att man använder termerna var för sig när det är lämpligast för att undvika förvirring mellan hiv (ett virus) och aids (en klinisk diagnos). Följande exempel ger vägledning, se tabell 1.

Tabell 1. Baserad på rekommenderad terminologi enligt UNAIDS och anpassad av Hiv-Sverige till svenska.

Det gamla sättet	Det sätt man föredrar nu
Hiv/aids	Hiv eller aids
Hiv/aids-infektion	Aidsdiagnos ; hivrelaterad sjukdom
Hiv/aids-prevention	Hivprevention
Hiv/aids-epidemi	Hivepidemi eller aids-epidemi
Hiv/aids-statistik	Hivstatistik eller aidsstatistik
Hiv/aids-test	Hivtest , eftersom hiv är ett eget ord i svenskan skrivs den utan bindestreck
Aids-virus	Hiv . Det finns inget aidsvirus. Det virus som obehandlad leder till aids är hiv
Hivinfektion	Leva/Lever med hiv . Hivinfektion är en klinisk medicinsk term som enbart rekommenderas i den kontexten
Hivdrabbad	Person som lever med hiv . Ordet drabbad eller offer är försvagande och stigmatiserande, man är inte sin sjukdom men man lever med den
Hivsmittad	Person som lever med hiv . Ord som smitta är negativa och stigmatiserande och bör därför inte användas
Hivbärare	Person som lever med hiv . Ordet bärare används inte längre då det är negativt och stigmatiserande för personer som lever med hiv
Smittas med hiv, sprida hiv	Överföra eller föra över . Hivöverföring, föra över hiv till en annan person, hiv överförs från person till person
Kampen mot hiv	Hivrespons eller arbetet till förmån för personer som lever med hiv. Att eliminera hiv är inte ett möjligt mål då flera miljoner lever med hiv.